

Við nýggja tryggingartakarafelagnum, ið ætlanin er at seta á stovn í næstum, fær føroyska tryggingarmonopolið eitt mótspæl

(Savntmynd)

Føroyska tryggingarmonopolið fær mótspæl:

Tryggingartakarar í Føroyum stovna nú sítt egna felag

– Óteljandi dømi eru um, at tryggingartakarar eru illa viðfarnir av tryggingini. Tryggingartakarar skulu hava onkunstaðni at fara, um teir meta seg órættvíst viðfarnar av tryggingini, so teir kunnu fáa síni áhugamál røkt, siga Schumann Hjaltnin úr Havn og Johan Petersen av Glyvrur, ið nú ætla at taka stig til at stovna eitt tryggingartakarafelag. Um undirtøkan verður nóg stór, verður eitt sovordíð felag sett á stovn í næstum

At føroyskar tryggingar ikki eru rættvísar móti sínum tryggingartakarum, verður tíverri ársannað av alsamt fleiri tryggingartakarum. Skipanin verður fyrirsit in av leiðarum, ið ikki skilja, at skipanin er til fyrri tryggingartakaranna skuld og skal geva teimum góða og rættvísa viðferð. Hvørki stjór, nevnd, umboðsráð, eftirlit ella myndugleikar hava havt hegning at skipa so fyrri, at tryggingartakararnir kenna seg tryggja við verandi skipan.

Hetta er ein partur av orsökini til, at Schumann Hjaltnin úr Havn og Johan Petersen av Glyvrur nú eru far-

ir undir at fyriskipa stovnan av einum tryggingartakarafelagi í Føroyum.

Teir vísa á, at eitt monopol kann vera gott, um tað verður væl fyrirsit in av dugandi og rættvísarum leiðarum, meðan vandin so samstundis er tann, at monopol-ið ikki er gott, um tað verður fyrirsit in avleiðarum, ið ikki sýna ta stóru ábyrgd, ið skal til fyrri at hava ábyrgdina av eini monopolfyrirtekki. Tá er hendan skipan tann vánaligasta, ið finst.

– Føroyska tryggingarskipanin, ið er ein monopol-skipan, varð stovnað út frá tí sannroynd, at samfelagið er ov lítið til frí kapping millum fleiri tryggingartakarløg, siga Schumann Hjaltnin og Johan Petersen.

– Hetta grundsjónarmiðið var gott, og tryggingartakarløgini hava eftirhondini ment seg til peningasterkar fyrirkomur eftir føroyskum viðurskiftum. Men monopol-ið hevur altoy ikki verið nóg væl fyrirsit in, og skipanin ásetur tryggingartakarløgini, sum hon finnur tað fyrri best, og tá um endur-

gjald ræður, eru teir tryggingartakararnir fáir í tali, sum ikki bæði eina og fleiri ferðir hava kent seg órættvíst viðfarnar av tryggingini.

Tryggingartakararnir ongastaðni at fara

Teir báðir vísa á, at tá so er vorðið, hava tryggingartakararnir ongastaðni at fara við sínum trupulleikum, og at tað er hetta, ið okkurt nú skal gerast við, so tað skal bera til hjá tryggingartakarunum at fáa síni viðurskifti viðgjørð av óheftum stovni.

Og tað halda teir best lata seg gera við at stovna eitt tryggingartakarafelag, ið so skal hava møguleika at taka sær av áhugamálunum hjá tryggingartakarunum.

– Sjálvandi kunnu tryggingartakararnir fara í rættin, men tíverri eru alt ov mong, ið aftrað seg við at gera nýtslu av hesum møguleika, siga teir.

– Aftrat hesum kemur so, at skipanin útnyttar hesar umstøður, tí hon hevur altíð stundir at biða, meðan tað als ikki ber til hjá trygging-

artakarunum, ið hvørki hevur tíð ella ráð at biða. Er hann ónsøgdur, fær hann alfoast bara at vita, at einki endurgjald fæst frá tryggingini, um avgerðin hjá skipanini ikki verður góðtíkin sum endaliga avgerð.

Óteljandi fólk eru illa viðfarnir av tryggingini

Schumann Hjaltnin og Johan Petersen siga, at um tryggingartakararnir skal fáa nakað sum helst endurgjald rimiliga skjótt, hevur hann upp á forðond avskorið seg frá at søkja sín rætt gjeðnum einasta kærsmøguleika, ið hann hevur.

– Tíverri er tað so, at ikki skal leitað leingi fyrri at finna tryggingartakararnir, ið hava sína søgu at siga um, hvussu illa teir eru viðfarnir av tryggingini. Óteljandi dømi eru um hetta, siga teir.

– Eitt feskt dømi var herfyri í bløðunum, har greitt varð frá eini smoltstøð, ið átti eina vindmyllu, sum fírst av vindi. Smoltstøðin kundi ikki fáa endurgjald, tí vindmegin í meðal tað samdøgnið bert hevði verið

fimm metrar um sekundið, siga teir.

– Hvussu skal tryggingartakararnir kenna seg tryggan, tá so er? Hvat kundi ein so sagt, um ein fekk ein bil við ongum motori frá einum bilsølumanni við tí sum grundgeving, at líka nógvar undanbrekkur eru sum mótbrekkur í Føroyum, og at tí var ikki neyðugt við motori í bilinum?

Fyrst royna tann positiva vegin

Felagið hjá føroyskum tryggingartakarum, ið ætlanin er at fáa sett á stovn í næstum, skal í fyrsta umfari royna í positivum samstarvi við tryggingartakarløgini at verja áhugamál tryggingartakaranna og hjálpa tryggingunum at koma úr teirri ringrás, ið teir halda, at tær tíverri eru komnar í.

Í øðrum lagi skal felagið, um tað fær nóg stóra undirtøku og verður nóg sterkt, arbeiða fram ímóti at fáa tryggingarnar og myndugleikarnar at rakna við, so ein bæði rimilig og rættvís viðferð verður givin tryggingartakarum.

– Felagið skal taka sær av øllum tryggingum, sum eru teknaðar hjá føroyskum monopolfyrirtekki – bæði bil-, seðhusa-, skipa-, eftirlønar-, vanlukku- og øðrum persónligum tryggingum, siga Schumann Hjaltnin og Johan Petersen.

Skal veita tekniska og juridiska hjálp

– Eisini skal felagið veita limum sínum bæði tekniska og juridiska hjálp, og kunnu vit upplýsa, at avtala er gjord við sakføraravirki, ið vil taka sær av juridisku síðuni, eins og sakførari er fúsar at lata seg velja í nevndina í felagnum, tá tað verður stovnað. Umframt sakførara, er ætlanin at fáa

ein bilkønan, ein skipakønan, byggikønan og roknskaparkønan í nevndina, so felagið kann hava so stóran serkunleika til taks sum gjørligt.

Tá felagið verður stovnað, er ætlanin at fáa tað so sterkt sum gjørligt, og fyrri at tað skal lata seg gera, er neyðugt at hava so nógvar limir sum gjørligt í felagnum.

Gjaldid fyrri limaskapin skal vera lágt, og tað skal verða grundað á tal av teknadum tryggingum, so at møguleiki verður fyrri at fáa nógvar limir. Eisini skal ein avgreiðsluskrivstova setast á stovn, ið skal kunna avgreiða mál skjótt, so tryggingartakararnir sum skjótast kann fáa at vita, um hann eigur at fara viðfari við málunum, um hann metir seg at vera órættvíst viðfarnar. Í teimum førum, har rátt verður til at fara viðfari, skal felagið veita tryggingartakararnum tekniska og juridiska hjálp – sjálvsagt móti einum neyðugum gjaldi.

Vóna at áhugin er til staðar

– Men fyrst og fremst er endamálið við felagnum, at tað skal hjálpa øllum teimum tryggingartakarunum, ið eru illa royndir av skipanini og hava verið illa viðfarnir. Tað ræður um, at hesir hava onkunstaðni at fara, so teir kunnu fáa síni áhugamál røkt á besta hátt, siga Schumann Hjaltnin og Johan Petersen.

– Visir tað seg, at áhugi er fyrri hesum felagnum, verður fundur hildin at seta tað á stovn, samtykkja lógir og fáa eina nevnd valda. Hetta verður so lýst nærri í bløðunum, tá komið er so langt. Vónandi innan alt ov langa tíð.

hj.

Tað eru hesir báðir – Johan Petersen av Glyvrur og Schumann Hjaltnin úr Havn – ið nú taka stig til at stovna føroyskt tryggingartakarafelag

(Savntmyndir)